

El procés participatiu del Pla territorial parcial del Penedès es tanca amb prop de 550 inscripcions i 253 propostes

- Es van dur a terme vuit sessions de debat telemàtiques amb inscripció prèvia, dues per cadascun dels quatre blocs temàtics: espais oberts; assentaments residencials; dinàmiques econòmiques, i infraestructures
- Aproximadament el 35% de les propostes ja estaven recollides en l'Avanç que es va sotmetre a debat, mentre que el 36% s'intentarà incloure-les a l'Avantprojecte
- El Pla territorial del Penedès serà el primer d'una nova generació que prioritza la regeneració urbana, proposa estratègies d'adaptació i mitigació al canvi climàtic, incorpora la gestió del paisatge en tots els sistemes i amplia la protecció dels sòls agrícoles

»» impuls 2038

Procés participatiu del Pla
Territorial Parcial del Penedès

El procés participatiu previ a l'elaboració del Pla territorial parcial (PTP) del Penedès s'ha tancat amb un total de 547 persones inscrites als 8 debats telemàtics que es van dur a terme, 253 aportacions i propostes i més de 300 visualitzacions dels vídeos dels debats. Les conclusions del procés es poden consultar al [web Participa.gencat.cat](http://web.Participa.gencat.cat) i es tindran en compte a l'hora d'elaborar l'Avantprojecte del Pla. De fet, més del 70% de les aportacions recollides són sobre temes que ja estan recollits en l'Avanç del Pla que es va sotmetre a debat

o bé es farà el possible per incloure-les a l'Avantprojecte que es redactarà a continuació.

Un Pla territorial parcial és un instrument de planejament que abasta l'àmbit d'una vegueria i que fixa les estratègies territorials pel desenvolupament futur de la zona, amb una visió més àmplia que el planejament urbanístic municipal i, en el cas del PTP del Penedès, un horitzó temporal fins l'any 2038. Així, proposa estratègies per a tres sistemes: el dels espais oberts, el dels assentaments urbans i el de les infraestructures de transport i mobilitat.

En el cas del Penedès, el Govern va acordar el 2014 iniciar la redacció del seu propi Pla territorial parcial. D'aquesta manera, es donava continuïtat a la creació, el 2010, de l'àmbit de planificació territorial parcial del Penedès. Està integrat per les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Penedès, el Garraf i l'Anoia, excepte els municipis d'aquesta comarca que van manifestar explícitament la seva voluntat de pertànyer a l'àmbit de les Comarques Centrals. En total, abasta 72 municipis.

L'Avanç, una base de treball

L'Avanç de proposta que es va sotmetre a debat és un document obert, que no incorpora encara normativa ni propostes tancades. Legalment no és obligatori redactar-lo, però el Departament ho ha concebut com una base sobre la qual hi ha treballat amb associacions i sector empresarial, a més dels governs locals. Cal entendre'l, per tant, com un marc propositiu per facilitar el debat ciutadà. De fet, el Pla territorial parcial del Penedès és el segon pel qual es redacta un avanç de proposta, després del Pla territorial metropolità de Barcelona.

El procés de participació ciutadana es va estructurar al voltant de quatre grups temàtics: **espais oberts; assentaments residencials; dinàmiques econòmiques, i infraestructures**. Per cada grup temàtic es van organitzar dues sessions: una primera d'experts que van aportar el seu punt de vista sobre la qüestió, i una segona on les persones interessades que es van registrar van poder debatre i fer les seves aportacions. Totes les sessions han estat telemàtiques i, per seguir-les o participar-hi, calia inscriure's prèviament a través del portal participa.gencat.cat.

Resum de les aportacions

Les aportacions rebudes s'han agrupat en 7 temes en funció del seu contingut:

- 1. Espais oberts.** Les aportacions van abordar el tema de la regulació als espais oberts amb especial atenció al manteniment dels seus valors. Així mateix, es va copsar la preocupació pels possibles impactes de les urbanitzacions, els creixements d'activitat econòmica i la implantació d'energies renovables.
- 2. Canvi climàtic, transició energètica i gestió sostenible dels recursos.** S'aposta per un model territorial sostenible, conscient de l'emergència climàtica i amb una implicació coordinada dels ajuntaments, tot fomentant la

participació ciutadana. En relació a les energies renovables, es demana la seva implantació sense perdre sòl agrícola i respectant els valors identificats al catàleg del Paisatge, i s'apunta la importància de gestionar aquestes noves infraestructures (en especial les plaques solars) de manera local.

- 3. Regió agroalimentària.** Es demana considerar i protegir el paisatge i la cadena de valor específica del sector vitivinícola, així com altres activitats relacionades. Es volen fomentar sinèrgies entre els diversos sectors econòmics de l'àmbit, apostant per la compatibilitat entre les activitats agrícoles i altres activitats productives. Es demana superar la dicotomia activitat agroalimentària - activitat industrial.
- 4. Assentaments urbans.** Cal promoure un nou model territorial que aposti per contenir el consum de sòl. No es veu necessari nou sòl per a habitatge i es proposa evitar les edificacions unifamiliars aïllades. Es demana que el Pla corregeixi les previsions de creixement del passat i faci propostes concretes de desclassificació.

Es proposa la creació de cinturons o anelles verdes al voltant de les poblacions principals, fent entrar la vegetació i els ecosistemes naturals a la ciutat i connectant totes les poblacions veïnes amb mobilitat tova.

També es veu necessari planificar els serveis i equipaments des d'una visió supramunicipal. En relació al front marítim del Penedès, es demana una mirada particular per evitar que es converteixi en una ciutat dormitori de l'àrea metropolitana de Barcelona.

- 5. Activitat econòmica.** S'aposta per un turisme de qualitat per sobre de la massificació que representa el tradicional turisme de costa i crear sinèrgies i relacions entre el litoral, el prelitoral i l'interior.

Sobre el model econòmic hi ha posicions diferents, però es detecta cert grau de consens sobre l'aposta per un model sostenible, innovador i que atregui empreses d'alt valor afegit i compromeses amb el territori. L'important és no afavorir activitats depredadores del sòl i de poc valor afegit, i també diversificar el teixit productiu.

Es proposa reconvertir, restaurar i reciclar els polígons existents abans de consumir nou sòl i plantejar els nous creixements per a activitat econòmica en continuïtat amb els ja existents.

- 6. Infraestructures.** Es destaca la necessitat de millorar la xarxa ferroviària de l'àmbit. Es demana una aposta per la Línia Orbital Ferroviària, noves línies d'autobús que connectin els nuclis principals, amb aparcaments dissuasius a prop de les principals estacions, i impulsar el transport a demanda. Algunes de les propostes recomana estudiar la possibilitat de situar l'estació de l'AVE que es planifica al centre de Vilafranca.

També es confirma la importància de l'Eix transversal ferroviari com a alternativa al transport per carretera. Una proposta és estudiar la opció pel nord de la vegueria, aprofitant la línia Lleida-Cervera cap a Igualada i Martorell.

En relació a la xarxa viària, diverses aportacions rebutgen el pas de la B-40 per la vegueria. També es planteja el dubte sobre les variants com a única solució per a resoldre els problemes del trànsit interior dels nuclis urbans, pel seu impacte paisatgístic. Finalment, es proposa crear una xarxa de vies verdes, que facilitin la mobilitat interna tova.

7. Aspectes generals sobre el Pla i el procés participatiu. Es planteja la necessitat d'una governança propera a la ciutadania, així com la creació d'una Oficina Gestora per començar a implementar les propostes amb consens.

De les aportacions rebudes, el 34,5% es consideren ja incloses dins de l'Avanç del Pla; el 36,1% s'estudiarà com incorporar-les a l'Avantprojecte; el 14,5% estan condicionades per la planificació sectorial i, per tant, el Pla incorporarà les previsions d'aquesta planificació; sobre el 12,9% de les propostes es considera que el Pla no té competència, però les aportacions es faran arribar a les administracions competents i, finalment, el 2% es consideren propostes contràries al model del Pla territorial.

Tramitació del Pla territorial

Els suggeriments recaptats durant aquest primer procés participatiu serviran per redactar l'Avantprojecte del Pla, que ja serà un document amb determinacions de caràcter normatiu. Es preveu disposar d'aquest Avantprojecte a finals de 2021.

Amb l'Avantprojecte, s'obrirà un període d'informació pública. Un cop analitzades les al·legacions que es rebin, el conseller de TES aprovarà inicialment el Pla territorial, que se sotmetrà a un nou període d'informació pública.

Els darrers passos seran l'aprovació provisional pel conseller, un darrer informe favorable de la Comissió de Territori de Catalunya i l'aprovació final per acord del Govern de la Generalitat.

Reconeixement de la identitat penedesenca

La zona que ara abastarà el Pla territorial parcial del Penedès abans es trobava dividida entre els àmbits d'ordenació territorial de les Comarques Centrals, Camp de Tarragona i l'Àmbit Metropolità de Barcelona. Per tant, el seu desenvolupament ja estava emparat pels corresponents tres plans territorials. No obstant, una vegada es va decidir constituir el Penedès com un àmbit propi, el Departament de TES va apostar per anar més enllà de la mera refosa dels tres plans antics i elaborar un Pla territorial parcial nou i específic, d'acord amb criteris alineats amb una nova cultura del territori.

D'aquesta manera, el Departament constata i respecta l'existència d'una identitat pròpia del Penedès, més enllà de la seva situació entre les dues àrees metropolitanes més importants de Catalunya. A més, el Pla territorial del Penedès serà el primer d'una nova generació de plans territorials.

Té un nou enfocament conceptual, metodològic i de continguts, tot d'acord amb els principis que estan inspirant la redacció de la nova Llei de territori, com ara el desenvolupament sostenible, la minimització del consum de nou sòl o la incorporació dels criteris paisatgístics com a element transversal. També té en consideració els efectes del canvi climàtic, que requereix d'accions d'abast més general que les municipals.

Aquest Pla territorial s'està elaborant en coordinació amb els ajuntaments i les entitats municipalistes del seu àmbit. En aquest cas, el novembre de 2014 es va constituir un grup de treball format per 10 membres de la Generalitat i 12 en representació del món local. Així, cadascuna de les quatre comarques de l'àmbit aporta 4 persones: una de l'Associació Catalana de Municipis, una de la Federació de Municipis de Catalunya i una del Consell Comarcal.

23 de març de 2021